

Tiedote 15.1.2018, julkaisuvapaa

Siniaaltojyrsintä hengenvaarallinen motoristeille - silti Liikennevirasto laajentaa sen käyttöä testaamatta ja omien ohjeidensa vastaisesti

Alahärmässä VT 19:llä väärin tehdyt urat sen kuin syvenevät ja liikenteen riskit kasvavat - korjaukset edelleen tekemättä

– Suomen Motoristit ry. (SMOTO) on erittäin huolestunut siitä, että ns. siniaaltojyrsinnällä (SAJ) tehdyt pitkittäiset tärinäraidat yleistyvät teillä. Näin tehdyt raidat muodostavat moottoripyöräilijöille turvallisuusrisikin, kun niitä on käytetty tien keskiviivan yhteydessä.

Suomen Motoristit ry on jo vuonna 2012 koeajanut siniaaltojyrsinnällä varustetun tien, jolloin asiasta raportoitiin Liikennevirastolle ja todettiin, että SAJ on moottoripyöräilijän kannalta selkeästi vaarallisempi kuin sylinteri- I. kapulajyrsintä.

Kaistan suuntainen, pitkittäinen SAJ vaikeuttaa moottoripyörän hallintaa ja ohjattavuutta uran loivissa ylityksissä. Jyrsittyyn uraan ajautuessa sieltä pois nouseminen on hankalaa yhtenäisen terävän reunan vuoksi. Vaikutus korostuu, mikäli uraan joutuu yllättäen, tahtomattaan tai kun uraan ajautuu kokematon kuljettaja. Uran liukkautta ja arvaamattomuutta pahentavat uran pohjaan maalatut keskialueen viivamerkinnot.

Vuonna 2012 tehdyn koeajon perusteella (40 motoristia) uran päällä ajamista pidettiin moottoripyörän hallintaa haittaavana. Sateella uran päällä ajamista tai sen ylittämistä ajamalla pidettiin todennäköisenä vaaratekijänä. Renkaan kitkan ääriolosuhteissa, liikenteen poikkeustilanteissa kuten hätäjarrutus tai väistö, siniaaltouraa pidettiin lähes varmana vaaratekijänä.

Näihin tuloksiin viitaten SMOTO esitti siniaaltomuotoisen urajyrsinnän käytön lopettamista Suomen tieverkostossa, koska tämä on riskitekijä moottoripyörän hallinnalle ja moottoripyöräilijöiden turvallisuudelle.

Liikennevirasto ei kuitenkaan ole huomionnut SMOTO:n kannanottoa. Erikoiseksi asiassa tekee sen, että siniaaltojyrsintäkokeilua laajennetaan jatkuvasti Liikenneviraston omien ohjeiden vastaisesti.

Liikenneviraston tiemerkintöjen suunnitteluohjeessa vuodelta 2015 todetaan: "Siniaaltojyrsintää ei käytetä yksiajorataisen tien keskiviivojen yhteydessä. Siniaaltojyrsintää käytettäessä on varmistuttava sivukaltevuuden riittävydestä, ettei vesi jää seisomaan jyrshintälaatikkoon."

Erytisongelmaksi siniaaltojyrsinnällä tehdyt pituussuuntaiset tärinäraidat ovat nousseet Alahärmässä Valtatie 19 kohdalla, jossa raidat on jyrsitty liian syväälle. Syvämpi ura kasvattaa vesiliirto- ja liukastumisriskiä entisestään. SMOTO on yrittänyt saada kesästä lähtien tienpidosta vastaavaa ELY-keskusta korjaamaan ongelmat. Pohjanmaan ELY-keskuksen mukaan urakoitsija on korjannut virheitä nauhamenetelmällä noin kymmenestä kohdasta.

MC Club Härmän puheenjohtajan Asko Peltolan 28.12. lähettämän kuvan (liitteenä) ja tietojen perusteella virheelliset tärinäraidat ovat edelleen korjaamatta. Ura on myös rikkonut tien pintakerroksen, joten talven tultua jää ja vesi pääsevät uuden ja vanhan asfaltin väliin. Tällöin ne rikkovat tietä lisää ja kasvattavat vesiliirron vaaraa entisestään.

ELY-keskuksen velvollisuus tienpitäjänä on huolehtia, että virheet korjataan. Nyt näiden korjaamiseen on kulunut kohtuuttoman pitkä aika, todettiin Liikennevirastostakin.

Liikenneviraston Mirja Noukka toteaa jyrshintäkokeilujen olevan tärkeitä.

– Kokeiluja on tärkeä tehdä, koska se auttaa meitä kehittämään ohjeistustamme. Etelä-Pohjanmaalla on paljon leveään keskiviivaston tiemerkitäkokeiluja, ja ELY-keskus on niistä saatujen hyvien kokemusten pohjalta laajentanut siniaaltojyrshintän käyttöä myös joidenkin yksiajorataisten teiden keskiviivastoon, Liikenneviraston väylänpidon ylijohdaja Mirja Noukka kertoo.

Noukka lupasi jatkossa ottaa motoristit mukaan testiajoihin jyrshintoihin liittyviä uusia asioita käyttöön otettaessa.

SMOTO seuraa aktiivisesti tienpidon uudistuksia ja on yhteydessä päättäjiin ja virkamiehiin, jotta uudistuksissa otetaan myös motoristien näkökanta huomioon.

– Erityisen huolestuneita olemme tässä yhteydessä siitä, että tielläliikkuja ja nimenomaan motoristeja pidetään ikään kuin testiryhmänä, millaisia jyrshintöjä voidaan käyttää tutkimatta ja testaamatta riittävästi etukäteen sitä, millaisia vesiliirto- tai liukastumisriskejä uudentyypiset urat ja niissä lilluva vesi saattavat aiheuttaa, SMOTO:n puheenjohtaja Marja Kuosmanen ihmettelee.

– Toinen varsin murheellinen asia on se, että lukuisista lupauksista huolimatta Alahärmässä tien uria ja pintaa ei ole korjattu, ja sen kunto sen kuin heikkenee edelleen ja riskit sitä myöten kasvavat, Marja Kuosmanen pohtii.
– Kuka tästä lopulta on vastuussa, jos jotain ikävää sattuu?

SMOTO kannattaa tieverkon kehittämistä, mutta toivoo, että motoristit osana tienkäyttäjiä otettaisiin kokeiluihin mukaan etukäteen samoin kuten 3D-merkintöjen testaamiseen keväällä 2015.

Oheinen kuva havainnollistaa sylinterijyrshintän ja siniaaltojyrshintän erot. Sylinterijyrshintämenetelmällä tehdyn tärinäraidan yli ajaminen ei aiheuta kohtuutonta riskiä. Ainakaan siihen ei jää vesi seisomaan siten, että moottoripyörä lähtisi vesiliirtoon päinvastoin kuin siniaaltojyrshintällä tehdyssä urassa, jonka pohjaan on vielä tarpeen niin vaatiessa tehty tiemaalaukset.

Lisätietoja: Puheenjohtaja Marja Kuosmanen, Suomen Motoristit, puh. 050 406 4046

Liitteet Kaksi valokuvaa, toinen Alahärmästä väärin jyrshintästä urasta 28.12.2017 kuvattuna. Kuva Asko Peltola. Piirroskuvasta selviää puolestaan eri jyrshintämenetelmien välinen ero.